

Cambodian - Candida (Thrush) in Babies

ជម្ងឺដុះផ្សិត

ជម្ងឺពងបែក (ជម្ងឺជ្រូង) នៅក្នុងបំណោមទារក

ចំណុចសំខាន់ៗ

- ជម្ងឺពងបែកក្នុងមាត់អាចកើតមាន បន្ទាប់ពីការប្រើ ថ្នាំធូលីទីប៊ីយ៉ូទិក (antibiotic)
- ជម្ងឺពងបែកអាចកើតមាននៅលើស្បែកដែលបានរលាករួចហើយ
- ត្រូវសម្អាតផ្នត់ស្បែកដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ក្រោយពីបានដកទឹកហើយ
- ត្រូវជៀសវាងប្រើខ្សែទ្រនាប់កៅស៊ូ ឬកន្ទួបកៅស៊ូ ពេលណាដែលអាចធ្វើទៅបាន។
- ការព្យាបាលជម្ងឺពងបែកលើស្បែក អាចរាប់បញ្ចូលទាំងក្រុម **cortisone** (ខទីហ្សូន) និងថ្នាំទប់ទល់ជម្ងឺពងបែកជាក់លាក់ដែល វេជ្ជបណ្ឌិតណែនាំឱ្យប្រើ។
- កាលណាវាកើតមាននៅក្នុងមាត់ នោះមានថ្នាំខាងអន្តិល ឬថ្នាំទឹកដំណក់ដើម្បីព្យាបាលប្រឆាំងនឹងជម្ងឺពងបែក
- ដើម្បីការពារជម្ងឺពងបែកនៅកន្លែងពាក់កន្ទួប:
  - ប្តូរកន្ទួបឱ្យបានញឹកញាប់
  - លាងសំអាត និងសម្អាតកន្លែងពាក់កន្ទួបដោយប្រុងប្រយ័ត្ន
  - ការពារស្បែកនៅត្រង់គ្រូល្យេន និងកន្លែងពាក់កន្ទួប ជាមួយថ្នាំបំបាត់ការពារដែលមានជាតិសើម ដូចជាក្រុម **paraffin** (ផារ៉ាហ្វីន) និងក្រុម **zinc** (ហ្ស៊ីន)។

តើជម្ងឺពងបែកជាអ្វី?

ជម្ងឺពងបែក ឬជម្ងឺជ្រូង គឺជាជម្ងឺស្បែកជាទូទៅដែលបណ្តាលមកពីផ្សិតដំបែមានជីវិត **Candida albicans**។ វាចូលចិត្តដុះនៅត្រង់កន្លែង កក់ក្តៅ ហើយមានធាតុសើមដូចជាមាត់ (ជម្ងឺពងបែកក្នុងមាត់) ផ្នត់ស្បែកនៅត្រង់គ្រូល្យេន ជុំវិញត្រូច ឬជួនកាលនៅក្នុងក្បែក។

នៅក្នុងមាត់ វាបណ្តាលឱ្យកើតមានលក្ខណៈពណ៌សទឹកដោះខាងលាយដែលងាយបែកតូចៗ ហើយលាយពណ៌ក្រហម។ វាប៉ះពាល់ជាងគេនៅ ត្រង់ទ្រនាប់ខាងក្នុងមាត់ ក៏ប៉ុន្តែជួនកាលវាអាចកើតមាននៅជើងធ្មេញ ក្រចៀត ឬអណ្តាត។

ជម្ងឺពងបែកកើតមាននៅទីជម្រកនៃផ្នត់ស្បែកដូចជាគ្រូល្យេន ឬជុំវិញត្រូច។ បន្ទាប់មកវាក៏រាលដាលដល់ក្បែក ឬត្រូច ដែលឆ្ងាយពីកន្លែងស្បែកប៉ះ គ្នា។ វាមិនកើតមានលើស្បែកធម្មតាឡើយ ដូច្នេះជាទូទៅគឺជាការកើតមានជម្ងឺគ្រុមអក (ជម្ងឺរលាកស្បែក) ដែលក្លាយមកពីជម្ងឺពងបែក។ នេះគឺ តែងកើតមានជាទូទៅនៅត្រង់កន្លែងពាក់កន្ទួបដែលក្តៅខ្ពស់។ ហើយសើម។ ស្បែកដែលត្រូវបានប៉ះពាល់នោះកើតមានអាការៈក្រហមរលោង ហើយអាចមានរាងស្រកានៅជ្រុងស្បែក ដោយមានស្នាមតូចៗរាលដាលចេញពីផ្នត់ស្បែក។

តើវាបណ្តាលមកពីអ្វី?

ជម្ងឺពងបែកកើតឡើងដោយពុំបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាណាមួយ នៅក្នុងមាត់នៃមនុស្សទូទៅចំនួន២០ភាគរយឡើយ។ ប្រសិនបើមានការផ្លាស់ប្តូរ នៅកន្លែងដែលកើតមាននោះ ដូចជាការប្រើថ្នាំធូលីទីប៊ីយ៉ូទិក នោះនឹងអាចកើតមានការលូតលាស់នៃជម្ងឺពងបែក។ ចំណីអាហារដែលនៅសល់ ក្នុងមាត់ដូចជាស្រូវផ្លែឆ្នុះ និងទឹកដោះតោ ក៏អាចបណ្តាលឱ្យកើតជម្ងឺពងបែកក្នុងមាត់ផងដែរ។

ភាពសើម និងកំដៅនៅកន្លែងផ្នត់ស្បែកជាពិសេសកន្លែងដែលកើតមានជម្ងឺរលាកស្បែកនោះ ទំនងនឹងឱ្យកើតមានជម្ងឺពងបែកលើស្បែក។ ប្រសិន បើជម្ងឺពងបែកកើតមាននៅកន្លែងរលាកនៅក្នុងផ្នត់ស្បែក ការប្រើក្រុម **cortisone** ដោយមិនបានប្រើថ្នាំព្យាបាលប្រឆាំងនឹងជម្ងឺពងបែកអាច អនុញ្ញាតឱ្យជម្ងឺពងបែកកើតមានកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរផងដែរ។

Cambodian - Candida (Thrush) in Babies

តើគេព្យាបាលវាដោយរបៀបណា?

ដោយប្រើថ្នាំព្យាបាលប្រឆាំងនឹងជម្ងឺពងបែកជាក់លាក់ដូចជា ក្រុម សំរាប់លាបនៅត្រង់កន្លែងកន្ទួប និងជាតិខាប់អន្ទិល ឬទឹកដំណក់សំរាប់មាត់។ ក្រុមអាចត្រូវបានណែនាំឱ្យប្រើជាមួយក្រុម cortisone មិនសូវខ្លាំង សំរាប់ជម្ងឺរលាកស្បែកណាមួយដែលកើតមាន។ ប្រសិនបើម្តាយកើតមានជម្ងឺពងបែកនៅត្រង់ទ្វារមាស ឬចុងដោះ នោះគេនឹងតម្រូវឱ្យមានការព្យាបាលពីវេជ្ជបណ្ឌិត។

វិធានការទូទៅដើម្បីជួយការពារលក្ខណៈដែលជម្ងឺពងបែកចូលចិត្តកើតមាន រាប់បញ្ចូលទាំង:

- ឈប់ប្រើថ្នាំអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក ឱ្យបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដែលអាចធ្វើទៅបាន
- សម្អាតគ្រប់ទាំងផ្នត់ស្បែកដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ក្រោយពីបានងូតទឹកហើយ
- ប្រើសំលៀកបំពាក់ល្អ ដើម្បីជៀសវាងការក្តៅពេក
- ប្រើការព្យាបាលជម្ងឺរលាកស្បែក ឬរមាស់កន្ទួបដែលកើតមាននោះឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។

ព័ត៌មានបន្ថែមទៀត

- គិលានុបដ្ឋាយិកាមើលថែទាំសុខភាពមាតា និងកុមារ
- ឱសថការីរបស់លោកអ្នក
- វេជ្ជបណ្ឌិតប្រចាំគ្រួសាររបស់លោកអ្នក
- វេជ្ជបណ្ឌិតឯកទេសជម្ងឺសើរស្បែក

សន្លឹកព័ត៌មានដែលទាក់ទិន: ជម្ងឺរលាកស្បែក/ជម្ងឺរងាញ់នៅចុងដោះ